

ההיי-טק הישראלי, תמונת מצב

מאי 2023

• ההיי-טק הישראלי מאופיין בפריון גבוה ולו תרומה מרכזית לצמיחת המשק הישראלי בעשורים האחרונים

• 10% מהעובדים במשק

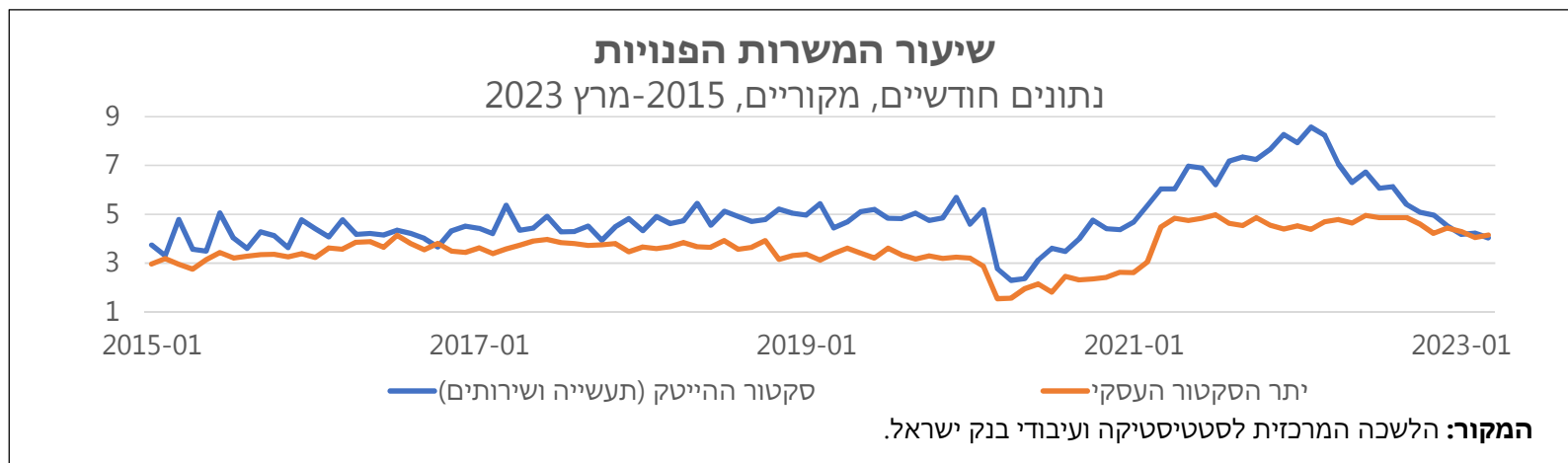
• 17% מהתוצר

• כמחצית מהיצוא

• בשנה האחרונה המגזר חווה התמתנות ניכרת בקצב הצמיחה, בעיקר בהשפעת תהליכים גלובליים

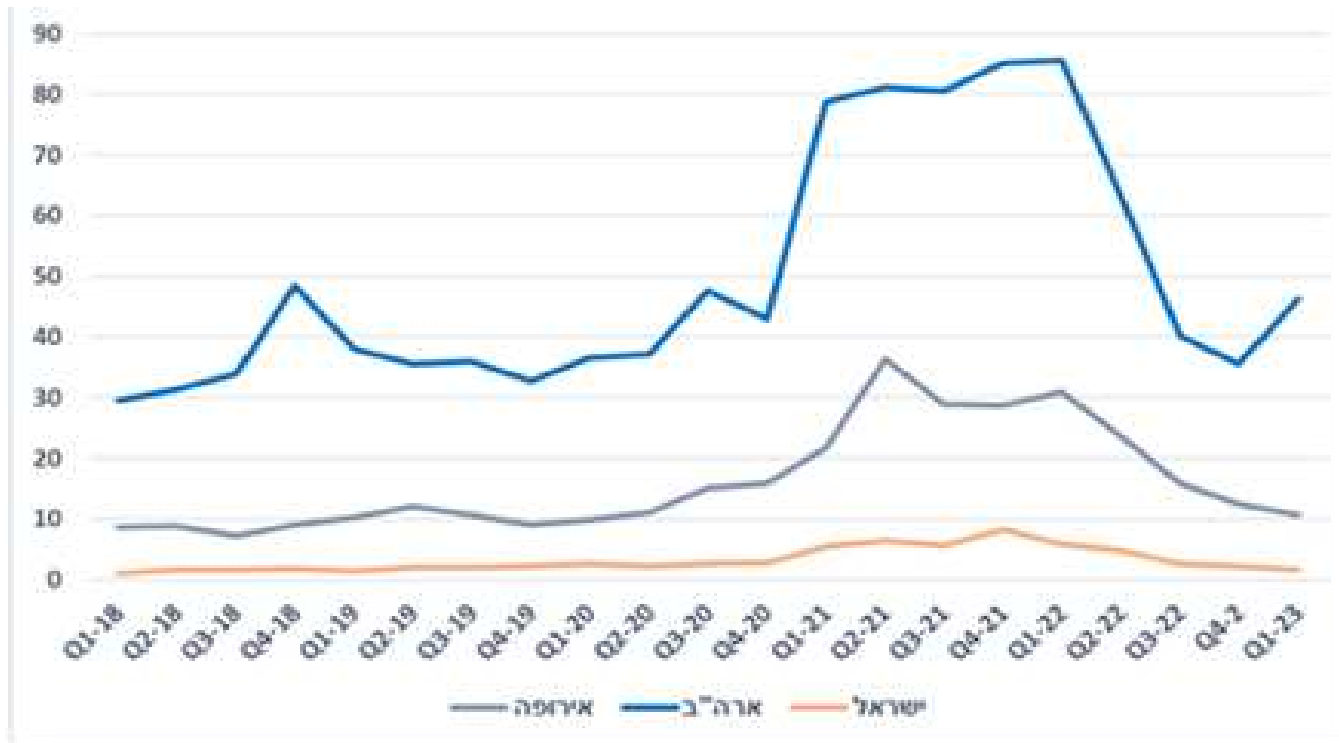
• אנו סבורים שלמרות ההאטה יש למגזר ההיי-טק הישראלי נקודות חוזקה שיכולות למתן את הפגיעה הכלכלית בו.

מאז 2022 האטו גיוסי ההון וירד שיעור המשרות הפנויות במגזר ההיי-טק

ההאטה בהייטק היא גלובלית ומתרחשת מ-2022 גם בארה"ב ואירופה

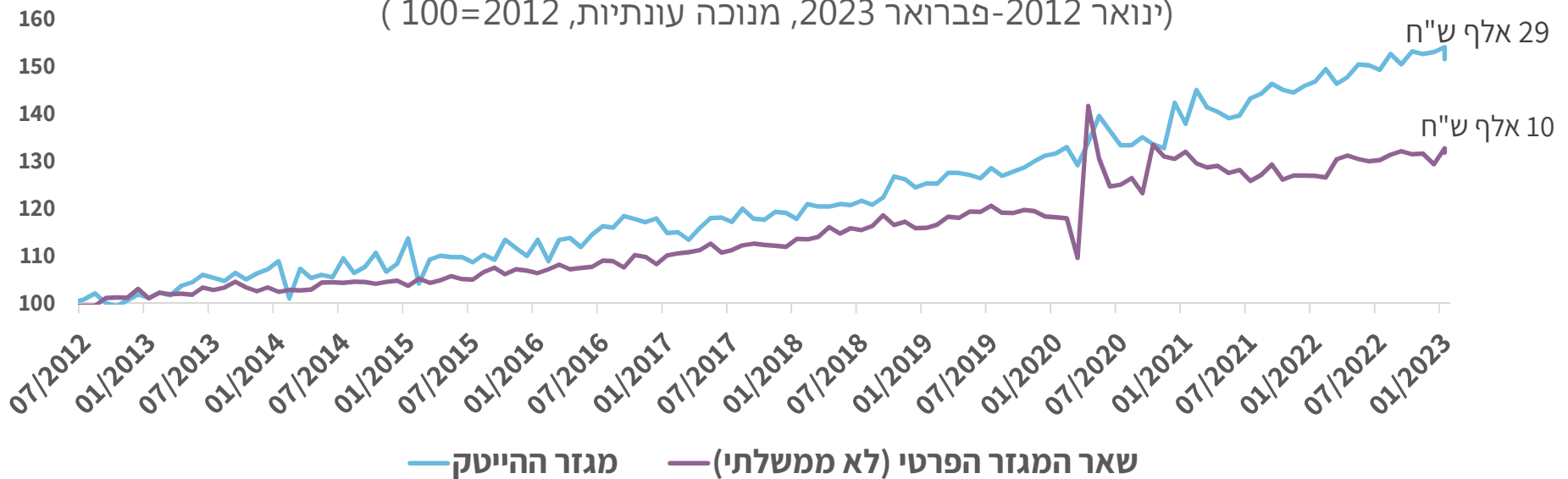
היקפי גיוס הון רבעוניים: ישראל, ארה"ב ואירופה
(מיליארדי דולרים)

מקור: Crunchbase

השכר בהיי-טק צמח בשנים האחרונות הרבה יותר מביתר המשק

מדד השכר למשרת שכיר בהייטק ובשאר המגזר הפרטי
 (ינואר 2012-פברואר 2023, מנוכה עונתיות, 2012=100)

המקור: למ"ס ועיבודי בנק ישראל

- שכר גבוה = מוקד משיכה טבעי לעובדים בעלי הון אנושי גבוה, אפילו אם בתקופה הקרובה השכר יפסיק לצמוח
- שכר גבוה = כרית לבלימת זעזועים כלכליים. מאפשר גמישות להורדת שכר בעת קשיים כמנגנון חלופי לפיטורי עובדים*

*ראה פרידמן, 2017, "ענפי טכנולוגיית המידע: עובדים, שכר והתמודדות עם זעזועים", הרבעון לכלכלה.

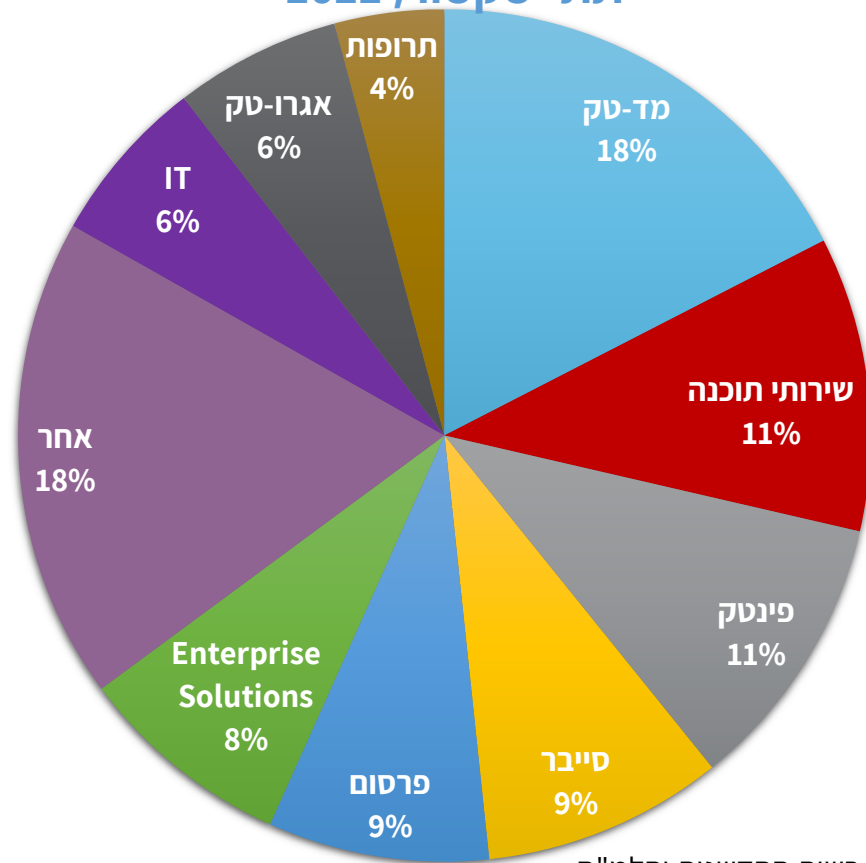
בשנה וחצי האחרונות* פוחת השקל ביחס לדולר בכ-18% פיחות זה מסייע לחברות היי-טק שמתמקדות בעיקר בייצוא

* מרץ-מאי 2023 לעומת יולי-ספטמבר 2022.

תחומי העיסוק של חברות היי-טק היום מגוונים

התפלגות חברות ההייטק הישראליות לפי תת-סקטור, 2022

ההיי-טק כיום מבוזר על פני תחומי טכנולוגיה שונים.

המקור: עיבוד בנק ישראל לנתוני IVC, SNC, רשות החדשנות והלמ"ס

ההייטק מגוון בסוגי החברות המרכיבות אותו. חברות ההזנק הן החשופות ביותר לסיכונים, כי פעילותן תלויה בגיוסי הון ולא ברווחים

סוג החברה	מספר המשרות (2019, אלפים)	אחוז מהמשרות בהייטק	שיעור מו"פ מסך המשרות בתחום
חברות הזנק	27	9	76
חברות תוכנה בוגרות	82	21	57
מרכזי מו"פ: חברות בינלאומיות	59	18	67
חברות תוכנה ללא מו"פ (ייעוץ/שירותי IT)	71	23	0
תעשיית טכנולוגיה עילית (מפעלים)	87	30	25

מקור: דה –מלאך, הרן-רוזן, פרידמן ורמות-ניסקה (2022), "הערכת ההשלכות של הירידות בשווקי ההון על יציבות מגזר ההייטק הישראלי", מסמך מדיניות, בנק ישראל.

עד כמה האטה בסקטור ההיי-טק עלולה להשפיע לרעה על יתר ענפי הכלכלה?

- לפגיעה בתוצר של ענף אחד, יכולות להיות השפעות עקיפות על ענפים אחרים.
- למשל, ירידה בביקוש לתשומות ביניים במורד שרשרת האספקה. ואולם, ניתוח של בנק ישראל מצא כי השפעה עקיפה כזו נמוכה מאוד בענפי ההיי-טק
- כל יחידת תוצר שנפגעת בהייטק, מביאה לפגיעה של 0.1 יחידות תוצר בענפי כלכלה אחרים. ירידה נמוכה יותר מכל יתר ענפי הכלכלה.
- יכולים להיות ערוצים אחרים של השפעה עקיפה, בצד הביקוש. לדוגמא- ירידה בתעסוקה בהיי-טק, אם תלווה באבטלה ו\או ירידת שכר, עלולה להוריד את הביקוש לצריכה במסעדות וכדומה. ואולם קשה לכמת השפעה כזו עם הנתונים הזמינים לנו.

עד כמה האטה בסקטור ההיי-טק עלולה להשפיע לרעה על יתר ענפי הכלכלה?

- לפגיעה בתוצר של ענף אחד, יכולות להיות השפעות עקיפות על ענפים אחרים.
- למשל, ירידה בביקוש לתשומות ביניים במורד שרשרת האספקה. ואולם, ניתוח של בנק ישראל מצא כי השפעה עקיפה כזו נמוכה מאוד בענפי ההיי-טק
- כל יחידת תוצר שנפגעת בהייטק, מביאה לפגיעה של 0.1 יחידות תוצר בענפי כלכלה אחרים. ירידה נמוכה יותר מכל יתר ענפי הכלכלה.
- יכולים להיות ערוצים אחרים של השפעה עקיפה, בצד הביקוש. לדוגמא- ירידה בתעסוקה בהיי-טק, אם תלווה באבטלה ו\או ירידת שכר, עלולה להוריד את הביקוש לצריכה במסעדות וכדומה. ואולם קשה לכמת השפעה כזו עם הנתונים הזמינים לנו.

עד כמה האטה בסקטור ההיי-טק עלולה להשפיע לרעה על יתר ענפי הכלכלה?

- גם אם תימשך ההאטה בגיוסי העובדים במגזר ההייטק, עובדים בעלי משלח יד טכנולוגי יכולים להשתלב בתעסוקה איכותית בחלק מענפי הכלכלה אחרים.
- יתר ענפי המשק יכולים להרוויח מהשתלבות מוגברת של עובדים בעלי משלח יד טכנולוגי, שיוכלו לתרום להגדלת הפריזון.
- השוואה בינלאומית מראה כי למרות היותה של ישראל מעצמת הייטק, שיעור העובדים הטכנולוגיים ביתר ענפי הכלכלה אינו גבוה (5%) ביחס למדינות ה-OECD.

- מגזר ההיי-טק חווה התמתנות ניכרת בצמיחתו מאז תחילת המחצית השנייה של 2022.
- התעסוקה והשכר היי-טק צמחו בשנים האחרונות בקצב מהיר מאוד ביחס ליתר המשק, וגם כעת נותרו ברמה גבוהה.
- למגזר ההיי-טק יש מנגנונים שונים לבלימת הפגיעה של המשבר הכלכלי כמו הקפאת/צמצום שכר ופיחות.
- השפעת ההאטה בהיי-טק על יתר הענפים במשק היא מוגבלת באופייה.
- המגזר מגוון ובוגר יותר ביחס למשבר הדוט-קום של שנות ה-2000.

תודה רבה!